Gazeta Krakowska.

Wychodzi codziennie oprócz niedziel i świąt uroczystych w Drukarni Stanisława Gieszkowskiego.

№ 130.

Kwartalnie kosztuje złr. 4 Konw. Mon. miesięcznie złotych sześć.

PIĄTEK 9 Czerwca 1848 roku.

OBSERWACYE METEOROLOGICZNE.

Dzien	godzina	Bar. do 0° R. w miar. paryz.	Stop. ciepła pod. Reau.	Psychometr	Wiatr		Stan Atmosfery	Zjawiska nadpowietrzne i rozne uwagi.
	6	27 5. 59	+15, 0	6, 59	Wschodni	słaby	Pochmurno	W nocy deszcz.
7	2	6. 63	+19, 0	7, 91	Pn. Wschodni	,,	,,	
	10	6. 14	+15, 0	6 46	Zachodni	,,	,,	

Wiadomości krajowe.

AUSTRYA.

Wiédeń 5 Czerwca. Komitet obywatelski pospiesza zawiadomić publiczność, że na wczorajszém posiedzeniu w sprawie professora Hye i jego współobwinionych, następne wydał postanowienie: 1) śledztwo przeciwko prof. Hye i jego współobwinionym ma być wraz z wszystkiemi aktami inkwizycyi summarycznéj właściwym władzom sądowym oddane. 2) ministeryum zostanie wezwaném, aby w myśl patentu 26 maja, instrukcyą jawną zarządziło. 3) po oddaniu aktów przedsięwziętego badania, warty z przed mieszkania prof. Hye mają być ściągnione, za daném przez niego słowem honoru, że Wiédnia nie opuści bez upoważnienia władzy sądowéj. 4) Jak najspieszniejsze oznajmienie publiczności o zaszłych w téj mierze decyzyach.

(G. w. W.)

Obiegająca tu od kilku dni pogłoska, jakoby cesarz i następca tronu Franciszek Karol mieli abdykować na korzyść najstarszego syna tego ostatniego, arcyxięcia Franciszka Józefa z regencyą arcyxięcia Jana, nie zasługuje na wiarę. Rzeczą jest pewną, iż sejm odbędzie się w Wiédniu i że cesarz uda się naprzód do Persenbeug. Skład ministeryum Wessenberga, męża którego energia i wolnomyślność wielkie obudza nadzieje, już jest stanowczo zadecydowanym. Wessenberg złożył już Cesarzowi przysięgę, jako prezydent. Hr. Latour ma złożyć urząd ministra wojny, a i Pillersdorf zapewne nie doczeka otwarcia sejmu; zbyt jest bowiem słabego charakteru, aby mógł odpowiedzieć potrzebom czasu i kierować burzliwemi zapewne żywiołami zgromadzenia ustawodawczego. *(D. P.)*

Niezliczone oznaki zwiastują zaprzysiężoną przez reakcyą burzę nad radykalistowską stolicą. Nie jest już tajemnicą, że okropny w Neapolu krwi rozlew w porozumieniu z naszą kamaryllą w któréj ohydna dama dworu Cibini główną odgrywa rolę, został zarządzonym, czego jasno dowodzi chwycony w Państwie Kościelném posłaniec. Chętnieby kamarylla poszła w ślady króla neapolitańskiego, w stolicy Austryi, lecz zbywa jéj w Wiédniu na dwóch najgłówniejszych do tego żywiołach, mianowicie na bydlęcéj hordzie lazaronów, i ogołoconych z honoru zastępach najemników, ktòrzy wszelkiéj idei nieprzystępni, krew swoją za marny przelewają pieniądz. Cokolwiekbądź, knują coś złego w Innsbrucku.

(G. Wr.)

— *Dnia* 6 *Czerwca.* —

Donoszą z Innsbrucka d. 3 b. m., że hr. Bombelles opuścił tamtejszy zamek i udał się do Ischl, gdzie także arcyxiążę Ludwik obecnie bawi.

Na posiedzeniu onegdajszém komitetu obywatelskiego wezwano ministra sprawiedliwości, aby istniejąca już w przestępstwach drukowych instytucya przysięgłych, do politycznych również przestępstw została zastósowaną. Minister w odpowiedzi na to wezwanie oświadczył, że właśnie nad tém pracuje, aby to w jak najkrótszym czasie nastąpić mogło. Mając sobie następnie przedstawionym wniosek komitetu bezpieczeństwa względem jak najspieszniejszéj reorganizacyi policyi, komitet obywatelski postanowił wyznaczyć osobną na ten cel komissyą. Dla rozpoznania ducha panującego w gwardyi nadowéj i pomiędzy robotnikami, komitet wezwał dowódzców wszystkich kompanij, aby dwa razy w tydzień się zgromadzali dla wynurzenia swoich życzeń, obawy lub nadziei, i przedstawiali takowe komitetowi; techników zaś będących w stosunkach z robotnikami, aby toż samo w swojéj gałęzi zarządzili. Rozweseliła wszystkich członków odezwa włościan z Eberweiss zaadressowana „do wysokiéj rządzącéj gwardyi narodowéi“ którą dziękują w prostym stylu za wszystko co dla nich zdziałano, i obiecują poczciwym wiédeńczykom tanio dostarczać żywności. Nakoniec dla usunięcia rozdwojenia między wojskiem a gwardyą narodową istniejącego, postanowiono wezwać wojskowych do zasiadania w komitecie i uchwalono następujący adres:

„Legia akademicka, gwardya narodowa i obywatelska wiédeńska, do wojska.

„Przyjaciele! Bracia! Losy obecnych czasów po kilkakroć postawiły nas w pozornie nieprzyjacielskiém na przeciw sobie stanowisku. Podczas gdyśmy się starali nadaną nam wolność konstytucyjną utrzymać nietykalną—wy *musieliście*—uznajemy

to, wierni waszemu obowiązkowi, bezwarunkowo słuchać rozkazów waszych przełożonych. Mąż dla którego obowiązek jest świętym, wtedy nawet gdy się to z ofiarą naszą dzieje, szanownym jest w oczach naszych; podwójnie zaś szanownym ten, którego serce z boleścią do obowiązku skłania. Takie są wasze uczucia, wiémy o tém, tego nas bowiem nauczyły wypadki spółczesne, i tym tylko szlachetnym uczuciom winniśmy, że wolność, ten skarb nieoszacowany, nie został powtórnie krwią obywatelską okupionym. — Przyjmijcie za te wzniosłe uczucia najgorętsze dzięki, które wam tu z zapałem niesiemy. Bogdajby anioł pokoju uśmiérzył wkrótce wzburzone fale czasu, aby wywalczone błogie swobody rozeszły się nad nami i abyśmy u stóp konstytucyjnego tronu podali sobie braterskie prawice przymierza, którego hasłem będzie na zawsze: Niech żyje wolność! niech żyje ukochany cesarz!

(G. w. W.)

GALICYA.

Brody 26 *Maja* Komunikacya z Rossyą od wczoraj zupełnie jest przeciętą, jedynie tylko dobrze znajomych tutejszych mieszkańców do sąsiedniego Radziwiłowa puszczają. Od Rossyi prawie codziennie słychać huk dział i ogień plutonowy, zkąd spodziewać się należy o sprawdzeniu się wiadomości o wybuchłém powstaniu na Podolu. Rossyjscy wieśniacy po zniesieniu pańszczyzny w Galicyi, są bardzo wzburzonemi. (G. Wr.)

WĘGRY.

Peszt 31 *Maja*. Arcyxiążę Stefan nie zastał już dworu w Innsbruku i daléj pojechał; minister wyznań Cötvös towarzyszący mu, powrócił. Przywiózł depeszę od ministra węgierskiego spraw zagranicznych X. Pawła Esterhazego, z których dowiadujemy się, że minister na audyencyi u Cesarza otrzymał odpowiedź, iż Jego K. Mość, oczekuje z upragnieniem chwili, w któréj mógłby się znajdować wśród swoich wiernych Węgrów, obecne jednak okoliczności nie dozwalają tego. A. X. Stefan był pewnym że przynajmniéj następcę tronu A. X. Franciszka Karola do téj podróży nakłoni; wprawdzie następca tronu mało jest popularnym, byłby jednak z radością powitany, jako dostarczający więcéj o jednę rękojmię jedności węgierskiéj korony.

Sejm Siedmiogrodzki oświadczył się za Unią z Węgrami, a tak zniweczył tajne dążenia strąconéj biórokracyi. Mieszczuchowski Preszburg, jest prawdziwém gniazdem stronnictwa reakcyjnego. Cały szereg złożonych ober-gespanów jako też duchownych i świeckich wielkich panów, wraz z paniczami i kawalerami różnego rodzaju, zawiązali tu klub tajemny, który ma być w poufałym związku z Rossyjskiém poselstwem w Wiédniu.

Deputacya Serbska przybyła do Belgradu, oznajmiła swoje żądania, które są: zupełnego odłączenia od Węgier; założenia południowo Sławiańskiego państwa, składającego się z Kroacyi, Slawonii, Dalmacyi i Banatu, pod przewodnictwem Jelachich, lub i bez niego, gdyby się wzbraniał. Wybór własnego króla, który wraz z krajem byłby pod opieką Cesarza Austryi. Deputacya ta ma udać się do Agram, a następnie do Innsbrucku, z prośbą do Cesarza o przyjęcie ich przedstawień.

— *Dnia* 2 *Czerwca*. —

Wczoraj odbyła się uroczystość wojskowa wraz z gwardyą Narodową na któréj wojsko na konstytucyą przysięgło. Włoski pułk Ceccopieri, wzdychający do powrotu do swéj wolnéj Ojczyzny, po niejakim wzbranianiu przystąpił do przysięgi, téj jednak stanowczo odmówił pułk Illiryjski arcy-xięcia Leopolda, został przeto do twierdzy Komorn wysłany, w jego zaś miejsce ma przybydź z Wiédnia pułk Węgierski Wasa.

6,000 Szaklerów spieszy dobrowolnie do Węgier w pomoc przeciw Illiryjczykom i Serbom, i jutro mają przybydź do obozu pod Szegedin.

(G. Wr.)

CZECHY.

Praga 2 *Czerwca*. Dziś sekcya polsko-ruska wybrała xięcia Jerzego Lubomirskiego kandydatem swoim na prezesa sejmu sławiańskiego. Drugie dwie sekcye także wyznaczyły po jednym kandydacie, a z tych trzech wybrany został prezesem Palacky. Oprócz tego każda sekcya wybrała po czterech członków swoich, z których po dwóch deputowanych do każdéj z dwóch innych sekcyj zostanie przydzielonych. Sekcya rusko-polska wybrała Lesława Łukaszewicza z Krakowa i Grzybowskiego z Galicyi do czeskiéj. Zaś Dra Cybulskiego z Berlina i emigranta rossyjskiego Bakunina do serbskiéj sekcyi. Prezesem sekcyi polskiéj mianowano Dra Libelta z Poznania.

Na odbytym dzisiaj, po zamknięciu pierwszego posiedzenia sejmu, bankiecie braterstwa, Brauner wzniósł toast dziękczynny Moraczewskiemu, za to, iż on był pierwszym, który podał Czechom myśl zwołania powszechnego zjazdu sławiańskiego. Uczczono grzmiącym wiwatem Lubomirskiego, Szafarzyka, Libelta, Wuk Stefanowicz Karadzicza (jednego z najznakomitszych sławian) i t. d. nakoniec Lubomirski wzniósł toast na korzyść Rusinów i professora Purkinie uczcił głośnym wiwatem. Tak się zakończył pierwszy dzień braterskiego sławian zjazdu. *(D. P.)*

Wiadomości zagraniczne.

PRUSSY.

Berlin 5 *Czerwca*. Na dziesiątém posiedzeniu sejmu ustawodawczego, deputowany v. Berg interpellował ministra spraw wewnętrznych względem popełnionych w W. X. Poznańskiém gwałtów i bezprawiów. Min. Auerswald odpowiedział, iż w téj mierze zarządzoném już zostało śledztwo i urzędnikom dopuszczającym się podobnych nadużyć zapowiedziano zawieszenie w urzędzie, gdyby takowe w instrukcyi się potwierdziły, że zresztą te gwałty nigdy nie były na prawie uzasadnione. Następnie deputowany Schram zrobił wniosek o zaniechanie tajnych list konduity. Na to oświadczył minister Auerswald, że ministeryum podziela to przekonanie, iż w obecnym czasie tajne listy konduity istnieć więcéj nie mogą i nie powinny (okła-

ski). Gdy nakoniec dep. Hartmann chciał uczynić wniosek względem powrotu ks. pruskiego, prezes rady ministrów Camphausen zrobił uwagę, iż xiążę zapowiedział powrót swój do stolicy na dzień 6 lub 7 b. m. Deputowany Hartmann odstępując na to oświadczenie od swojego wniosku, zapowiada interpellacye o powody oddalenia się z kraju xięcia pruskiego. Interpellacya ta znajdując w izbie dostateczne wsparcie, w krótce zostanie z strony ministeryum załatwioną.

P. Emanuel Arago przybędzie tu w krótce jako poseł nadzwyczajny, i najformalniéj uwierzytelniony, wraz z całą kancellaryą dyplomatyczną. Zdaje się zatém, iż już nastąpiło urzędowe z strony Pruss uznanie Rzpltéj francuzkiéj. Hr. Arnim Boitzenburg ma być posłem naszym w Paryżu. Zapewniają, iż według listów prywatnych Cesarza Mikołaja do króla pruskiego, piérwszy skłonnym jest również do uznania Rzpltéj i poufnie oświadcza, że teraz nie jest czas do przedsiebrania zbrojnéj reakcyi. *(D. P.)*

Przybył tu nakoniec oddawna oczekiwany deputowany królewiecki Dr. Jacobi, który wkrótce zapewne znakomite zajmie w izbie stanowisko, uorganizuje lewą jéj stronę, i potrafi zniweczyć tyranią większości, oraz prawom mniejszości przyzwoitą nadać powagę.

Uwięzieni w Krotoszynie studenci polscy przesłali odezwę do tutejszego uniwersytetu, w któréj wynurzają boleść swoją o brak współczucia dla ich nieszczęsnego losu, w takiém będący przeciwieństwie z objawionemi po rewolucyi marcowéj sympatyi. Szczególniéj zaś gorzko się żalą o to, że pewna frakcya studentów okazała chęć wyprawienia korpusu ochotników do Poznania przeciw Polakom, gdyby ci nie umieli przywrócić pokoju z Niemcami. *(D. P.)*

Poznań 4 *Czerwca.* Deputowani miejscy usiłują niedopuścić rozdzielenia W. Xięstwa, i aby Poznań pozostał stolicą prowincyi. Niemiecki central ny komitet działa naprzeciw temu. Orzeczenie jego jest, iż reorganizacya za jaką bądź cenę, musi przyjść do skutku. Lecz to w ten czas byłoby podobném, gdyby nastąpił rozdział polityczny między częścią niemiecką a Polską. Komitet przeto żąda aby związek prowincyonalny zupełnie został rozwiązanym, a linią demarkacyjną oznaczone części niemieckie, do graniczących niemieckich prowincyj wcielone zostały. Ważna ta kwestya sprawiła rozdwojenie między niemcami. (G. Wr.)

F R A N C Y A.

Paryż 1 *Czerwca.* Kandydatami do prezydentury zgromadzenia Narodowego na przyszły miesiąc oznaczają pp. Senarda, Marrasta i Dornéra. (P. S. A.)

W Ł O C H Y.

Wiedeń 6 *Czerwca.*

Udzielona przez was wczoraj wiadomość o pochodzie Radeckiego, potwierdzoną jest w zupełności przez nadeszłe dzisiaj urzędowe raporta z główněj kwatery w Mantuy d. 1 b. m. Karol Albert tak był zawiedzionym ruchem fldm. Radackiego, iż 29 Maja dopiéro dowiedział się o pochodzie jego do Mantuy. Teraz mówią w Mantuy, że Karol Albert zagrożony ztyłu i z boku, drogą przez Desenzano i Lonata cofa się do Brescii, wszakże o każdą piędź ziemi walczyć będzie musiał, a nagromadzone w pośród jego szańców wielkie zasoby wojenne na nie małe narażone są niebezpieczeństwo. *Peschierę* zmuszonym został opuścić 31 rano przednia straż marszałka posunęła się ku Gosto, a gdy jeszcze jest 18,000 wojska świéżego, które w ogniu nie było, trzeba się więc co chwila spodziéwać stanowczych wiadomości. Wszystkie wsie na drodze do Mantuy poddały się, i za zbliżeniem wojska cesarskiego chorągwie austryackie zatknęły. *(D. P)*

Medyolan 31 *Maja.* Peschiera nakoniec została rzeczywiście wziętą czyli raczéj poddała się w stanowczéj chwili. Karol Albert został lekko w policzek pod okiem raniony, jego syn w udo, lecz obydwa dosyć lekko. W jednymże czasie odbyła się walka pod Pastrengo, któréj szczegóły nie wiadome, jednak odnieśliśmy zwycięztwo. (P. S. A.)

Turyn 22 *Maja.* Na dzisiejszém posiedzeniu parlamentu, wniesiono protest przeciw wypadkom w Neapolu. Żądano, aby rząd króla Karola Alberta, sam się oświadczył obrońcą uciśnionych Neapolitańskich braci, i aby (bombardatore) Ferdynand na zawsze z całym swym rodem od tronu usuniony został. Postanowiono oczekiwać dalszych wiadomości.

Francuzka flota w d. 21 Maja z Neapolu odpłynęła. Na chwilę nie przestała być neutralną. Król Neapolu wynadgrodził straty, jakie w d. 15 dwóch Francuzów poniesło, a wojsku swemu w nadgrodę miesięczny żołd podarował. Według wiarogodnych doniesień liczba zabitych w Neapolu dochodzi do 1242 z których 800 żołnierzy, rannych zaś 450. Osób aresztowano 600, z których 37 na zajutrz po powstaniu rozstrzelano, resztę zaś, pozostawia, tylko 7 uwolniono. (G. Wr.)

MULTANY.

Jassy 30 *Maja.* Wkrótce po przybyciu emissaryusza rossyjskiego Duchamel do Jass, tutejszy xiążę powiedział swemu przybocznemu lekarzowi: „teraz nadeszła chwila, w któréj Rossya wielką,— bardzo wielką się stanie, a religia grecka będzie panującą, Austrya zaś, jako mocarstwo europejskie, upadnie. (G. Wr.)

PRZYJECHALI DO KRAKOWA

Od dnia 7 *do dnia* 8 *Czerwca.*

Maschke Gotfrid, Arlet Franciszek, Dryszkiewicz Jan, z Galicyi.

Wyjechali z Krakowa.

Pfanner Franciszek ob., z żoną, Tschetwertyńska xiezna, Patroński, Załuska hr., do Galicyi.

Doniesienia Urzędowe.

Nro 2197.

Konkurs-Verlautbarung.

Bei der—der k. k. vereinten Salinen und Salzverschleiß Administration zu Wieliczka in Galizien — untergeordneten k. k. Salinen Bergverwaltung zu Bochnia ist die k. k. Gruben und Baurechnungsführers Stelle mit dem Jahresgehalte von 500 fl. (Fünfhundert Gulden) CM. der XI. Diäten Klasse und dem sistemmäßigen Salzbezuge von 15 Pfund jährlich pr. Familienkopf in Erledigung gekommen. Die wesentlichen Erforderniße für diesen Posten sind: Genaue Kenntniß der Gruben Manipulation und der hierauf Bezug habenden Gruben-Normalien, vorzügliche Gewandheit im Rechnungsfache, Übung im Konzepte, eine reine korrekte Handschrift, Kenntniß der polnischen oder einer anderen slavischen Sprache.

Bewerber um diese Dienststelle haben ihre eigenhändig geschriebenen Gesuche bis zum fünf und zwanzigsten Juni l. J. im Wege ihrer vorgesetzten Behörde an diese k. k. vereinte Salinen und Salzverschleiß Administration zu leiten, und sich darin über ihr Alter, Moralität, zurückgelegte Studien, bisherige Dienstleistung und allenfällig erworbene Verdienste durch Original Urkunden oder beglaubigte Abschriften auszuweisen und weiters anzugeben, ob und in welchem Grade sie mit einem der bei der Saline zu Wieliczka oder zu Bochnia angestellten Beamten verwandt oder verschwägert sind.

Von der k. k. vereinten Salinen und Salzverschleiß Administration.

Wieliczka am 20 May 1848.

CES. KRÓL. NOTARYUSZ PUBLICZNY

Miasta Krakowa i Jego Okręgu.

Zawiadamia Publiczność, iż d. 13 Czerwca r. b. i dalszych, w godzinach zwyczajnych w kamienicy pod L. 172 w ulicy Kanonnéj sprzedawać będzie przez publiczną licytacyą srebra, kosztowności, meble, naczynia miedziane, mosiężne, żelazne, i t. d. w spadku po ś. p. X. Antonim Bystrzonowskim Kan. Kated. Krakowskim pozostałe za gotową srebrną monetę.

Kraków d. 3 Czerwca 1848 r.

(2r.) Marcin *Strzelbicki.*

Pisarz C. K. Sądu Pokoju Miasta Krakowa i Jego Okręgu.

Podaje do powszechnéj wiadomości, iż licytacya realności Nr. 39 w Półwsiu Zwierzynieckim położonéj, do małoletnich Stoleckich należącéj,—pod dniem 9 Marca r. b. w Gazecie Krakowskiéj Nr. 62, na dzień 14 Kwietnia przez pomyłkę ogłoszona, odbywać się będzie w C. Kr. Sądzie Pokoju Okręgu II. na dniu 23 Czerwca r. b. o godzinie 9 rano, a to pod warunkami powyższém obwieszczeniem objętemi, i od summy zniżonéj Złpol. 2666 gr. 20.

Kraków dnia 29 Maja 1848 r.

Maciejowski

Mam honor zawiadomić Szanowną Publiczność, iż Kancellarya moja Notaryalna z dniem dzisiejszym umieszczona jest w domu przy ulicy Grodzkiéj Nro 84 i 5 zwanym *na Podelwiu*, na piérwszém piętrze.

Kraków d. 1 Czerwca 1848 r.

Sebastyan *Korytowski*,

(3r.) C. K. Notaryusz Miasta Krakowa.

Doniesienia prywatne.

Krakau - Oberschlesische Eisenbahn.

Im Monat Mai 1848. benützten die Bahn 5,606 Personen.

Die Einnahme betrug . . .	fl. 4,665	Xr. 3.
Für Vieh, Equipagen - Transport und 22,527 Centner Fracht . . .	fl. 4,818	Xr. 36.
Summa	fl. 9483	Xr. 39.

Krakowsko - Górnoszląska Kolej żelazna.

W miesiącu Maju 1848 r. korzystało z kolei 5,606 osób,

Dochód ztąd wynosił . .	Złr. 4,665	Xr. 3.
Od przewozu bydła, ekwipażów i 22,527 centnar. frachtu zapłacono	Złr. 4,818	Xr. 36.
Razem	Złr. 9,483	Xr. 39.